МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН

Подписан: МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН
DN: ИНН=000264012626, СНИЛС=12349054239, ОГРН=1030203260581, STREET=" ул.Социалистическая, д.62 «В»", E=nur.aigul78@mail.ru, C=RU, S=Республика Башкортостан, L=Нефтекамск, O=МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН, G=Илдар Габидович, SN=Аллаяров, T=Директор, CN=МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 11 ГОРОДСКОГО ОКРУГА ГОРОД НЕФТЕКАМСК РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН
Основание: Я являюсь автором этого документа
Местоположение: место подписания
Дата: 2022-10-17 20:30:56
Foxit Reader Версия: 9.7.2

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение
средняя общеобразовательная школа №11
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДАЮ
на заседании ШМО руководитель ШМО учителей родных языков и литературы,ИКБ и ОДНК НР	Заместитель директора по учебной работе МОАУ СОШ №11	Директор МОАУ СОШ №11
________________________	________________________	________________
/И.Ф. Валиева/ Протокол №1 от «30» августа 2022г.	/Р.Р. Ямалтдинова/	/И.Г. Аллаяров/ Приказ №664 от «31» августа 2022г.

Контрольно-оценочные средства
Промежуточный контроль
Учебный предмет «Родной язык (башкирский)»
Класс:9
Демоверсия

Составитель:
Валиева Ильзида Фаатовна,
учитель башкирского языка и литературы,
высшая квалификационная категория

Нефтекамск, 2022

Аңлатма яҙыу

1.Диктант яҙыу текстары дәрестә үтелгән грамматик һәм лексик темалар менән бәйле алына. Диктант яҙғанда текст һәр уҡыусының алдында булырға тейеш.

2.Диктант эшенең йөкмәткеһе һәм структураһы түбәндәге документтарға таянып төҙөлдө:

1. "Рәсәй Федерацияһында Мәғариф тураһында" Федераль законы №273-ФЗ, 29.12.2012й.
2. Төп дөйөм белем биреүҙең Федераль дәүләт белем биреү стандарттары №1897, 17.12.2010 й. (Рәсәй Федерацияһы Мәғариф һәм Фән министрлығының редакцияһындағы бойроғо "Федераль дәүләт белем биреү стандарттарында индерелгән үҙгәрештәр" (№1577, 31.12.2015 й.).
3. Федераль дәүләт белем биреү стандарттарының дөйөм белем биреү буйынса эшләүсе уҡытыусыларҙың уҡытыу предметы буйынса эш программаһының положениеһы (№871, 21.11.2016 й.)
4. Нефтекама ҡалаһы 11-се мәктәптең муниципаль дөйөм автономия белем биреү учреждениеһының уҡыу планы.
5. Төп дөйөм белем биреүҙең төп белем биреү программаһы (№ 872, 13.12.2018 й.)
6. Дөйөм белем биреү ойошмаларында уҡытыу рус телендә алып барылған 5-9 кластар өсөн (башҡорт теле һәм әҙәбиәте) уҡыу предметы буйынса дөйөм белем биреү өлгө программаһы.

3. Контроль эшенең структураһы

Тикшереү эше 1 өлөштән тора.

4.Эштең үтәлеү ваҡыты.

Контроль эште башҡарыу өсөн 40 минут бирелә.

5.Өҫтәлмә материалдар һәм күргәҙмәлек ҡулланылмай.

9 **класс уҡыусыларының башкорт теле һәм әҙәбиәте буйынса белемдәрен, белеүҙәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары**

Диктанттарҙы баһалау

Уҡытыусы башта тексты уҡып сыға. Өйрәнелмәгән орфограммалы һүҙҙәр алдан уҡ таҡтала яҙылған булырға тейеш. Уҡытыусы синыфтың әҙерлегенә ҡарап, әйтеп яҙҙырыу темпын үҙе билдәләй.

Тексты орфоэпия, әҙәби тел нормаларына ярашлы уҡыу талап ителә. Уҡытыусыға ярҙам итеү маҡсатында йыйынтыҡ авторҙары текстар аҙағында грамматик эш төрҙәре тәҡдим иттеләр.

Диктант яҙылып бөткәс, уҡыусыларға тексты уҡып һәм тикшереп сығыу рөхсәт ителә. Ләкин диктантты баштан уҡ уйлап, аңлап, иғтибарлы яҙырға өйрәтергә һәм һуңғы тикшертеү менән мауыҡмаҫҡа кәрәк. Уҡытыусы тексты икенсе тапҡыр тулы килеш уҡып сыҡҡас та, грамматик эш тәҡдим итөлергә тейеш.

Контроль диктантты тикшергәндә, түбәндәге хаталар төҙәтелә, ләкин баһалағанда иҫәпкә алынмай:

1) мәктәп программаһына индерелмәгән ҡағиҙәгә яҙылыштар;
2) әле үтелмәгән ҡағиҙәгә яһалған хаталар;
3) автор ҡуйған ҡатмарлы пунктуацияға хаталар;
4) механик рәүештә бер хәреф урынына икенсеһен яҙыу (мәҫәлән: *ата* урынына *аша).*

Диктантка билдә ҡуйғанда шулай уҡ хаталарҙың характерына иғтибар итергә кәрәк. Хаталарҙы иҫәпләгәндә тупаҫ булмағандары, йәғни грамоталылыкты билдәләү өсөн әһәмиәте юҡтары, айырым билдәләнә. Бындай хаталарҙың икеһе береүгә иҫәпләнә.

Түбәндәге хаталар тупаҫ булмаған хаталарға инә:
1) ҡағиҙәләрҙең иҫкәрмәләренә ҡараған хаталар;
2) бәйләү юлы менән яһалған ҡушма яңғыҙлыҡ атамаларҙа ҙур хәрефтең яҙылышына хаталар;
3) бер тыныш билдәһе урынына икенсеһен ҡуйыу;
4) үҙләштерелгән һүҙҙәрҙең ялғауҙары яҙылышына хаталар.
Диктант бер генә билдә менән баһалана.
«5» билдәһе — тупаҫ булмаған 1 орфографик, 2 пунктуацион хата булған эшкә,
«4» билдәһе 4 орфографик, 3 пунктуацион йә 1 орфографик, 6 пунктуацион, йә орфографик хатаһыҙ, 7 пунктуацион хатаһы булған диктантҡа ҡуйыла. Әгәр хаталар араһында бер типтағылар булһа, 5 орфографик хаталы эшкә лә «4» билдәһе ҡуйырға мөмкин.
«3» билдәһе 6 орфографик, 6 пунктуацион йә 3 орфографик, 9 пунктуацион, йә 12 пунктуацион хаталы эшкә ҡуйыла. Әгәр эштә өс бер типтағы хата ебәрелһә, 8 орфографик, 8 пунктуацион хаталы эшкә лә «3» билдәһе ҡуйырға мөмкин.
«2» билдәһе 9 орфографик, 9 пунктуацион йә 8 орфографик, 10 пунктуацион хатаһы булған диктантҡа ҡуйыла. Хаталар һаны 15 орфографик хатанан да артып китһә, «1» билдәһе ҡуйыу уҡытыусы ҡарамағында.
Әгәр контроль диктанттан һуң өҫтәмә грамматик, орфографик, лексик эштәр тәҡдим ителһә, уларҙың һәр береһе айырым баһалана.
Грамматик биремдәрҙе баһалағанда түбәндәгеләрҙе иҫәпкә алыу тәҡдим ителә:
«5» билдәһе бөтә эште лә теүәл йә бер хата булғанда,
«4» билдәһе эштең яртыһынан күберәге дөрөҫ эшләнгәндә,
«3» билдәһе яртыһынан әҙерәге дөрөҫ эшләнгәндә,
«2» билдәһе бер эш тә дөрөҫ эшләнмәгәндә ҡуйыла.

Контроль диктант.

Башҡорт халыҡ ижады.

Әкиәт, легенда, йыр, мәҡәл, йомаҡ… Улар ҡасандыр хыялға бай, телгә оҫта кешеләр тарафынан ижад ителгән һәм телдән телгә, урындан урынға, быуынан быуынға күсеп, беҙҙең көндәргә килеп еткән.

Халыҡ ижады тормоштоң бөтә яҡтарына ла ҡағыла. Унда халыҡ үҙ башынан үткәнен хәлдәрҙе лә, бөгөнгөһөн дә, яҡты киләсәк тураһындағы хыял һәм өмөттәрен дә сағылдыра.

Тыуған ереңде, ғәзиз илеңде, үҙ халҡыңды яратаһың икән, һин ошо ер, оло ил хаҡында халҡың сығарған ижадты өйрәнергә, яратырға, ишәйтергә, киләсәк быуынға еткерергә бурыслыһың.